

UCHWAŁA

Dnia 9 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

Protokolant inspektor sądowy Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Kamila Kowalczyka z Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej oraz Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych ppłk Marka Głowienki

po rozpoznaniu, na posiedzeniu jawnym, w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w dniu 26 kwietnia 2023 r.,

wniosku Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych

o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. W. C. z dnia 01.09.2023 r. sygn. akt PK XIV Ds. [...], za przestępstwa polegające na tym, że:

1. w dniu 22 stycznia 2021 r. w O., jako funkcjonariusz publiczny – oficer starszy w stopniu podpułkownika, sędzieja Wojskowego Sądu Garnizonowego w X., wyznaczony jako przewodniczący składu do rozpoznania sprawy o sygnaturze Kp [...], nie dopełnił swoich obowiązków służbowych w ten sposób, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 248 § 2 k.p.k. doręczenia zatrzymanemu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie zapewnił doręczenia ww. postanowienia podejrzanemu ppor. K. K., wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, a następnie mimo jego niedoręczenia nie zwolnił z zatrzymania ppor. K. K., ale nakazał jego osadzenie w Areszcie Śledczym w E., co skutkowało bezprawnym pozbawieniem wolności podejrzanego w śledztwie o sygn. PR 4 Ds [...] Prokuratury Rejonowej w O. ppor. K. K. w dniu 22 stycznia 2021 r. od godziny 14.45 do godziny 18.31, czym działano na szkodę interesu publicznego wyrażającego się w prawidłowym funkcjonowaniu wymiaru

sprawiedliwości oraz interesu prywatnego ppor. K. K., tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2. w dniu 22 stycznia 2021 r. w O., jako funkcjonariusz publiczny – oficer starszy w stopniu podpułkownika, sędzieja Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. wyznaczony jako przewodniczący składu do rozpoznania sprawy o sygnaturze Kp [...], będąc uprawnionym do wystawienia dokumentu w postaci wyciągu z protokołu posiedzenia poświadczył nieprawdę w tym dokumencie co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że w wyciągu z protokołu posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania potwierdził, że na oryginale protokołu znajdują się właściwe podpisy w sytuacji, gdy protokół ten został podpisany przez niego dopiero w dniu 12 lutego 2021 r., tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k.,

uchwalił:

1. wniosku nie uwzględnić;
2. kosztami niniejszego postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych wniósł do Sądu Najwyższego w dniu 1 września 2021 r., w sprawie o sygn. akt PK XIV Ds. [...], wniosek o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej W. C. sędziego Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. za przestępstwa polegające na tym, że:

1. w dniu 22 stycznia 2021 roku, w O., jako funkcjonariusz publiczny - oficer starszy w stopniu podpułkownika, sędzieja Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. wyznaczony jako przewodniczący składu do rozpoznania sprawy o sygnaturze Kp [...], nie dopełnił swoich obowiązków służbowych w ten sposób, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 248 § 2 k.p.k. doręczenia zatrzymanemu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie zapewnił doręczenia w/w postanowienia podejrzanemu ppor. K. K. wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego

aresztowania, a następnie mimo jego niedoręczenia nie zwolnił z zatrzymania ppor. K. K., ale nakazał jego osadzenie w Areszcie Śledczym w E. co skutkowało bezprawnym pozbawieniem wolności podejrzanego w śledztwie o sygn. PR 4 Ds [...] Prokuratury Rejonowej w O. ppor. K. K. w dniu 22 stycznia 2021 roku od godziny 14.45 do godziny 18.31, czym działano na szkodę interesu publicznego wyrażającego się w prawidłowym funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz interesu prywatnego ppor. K. K., tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

2. w dniu 22 stycznia 2021 roku, w O., jako funkcjonariusz publiczny - oficer starszy w stopniu podpułkownika, sędzieja Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. wyznaczony jako przewodniczący składu do rozpoznania sprawy o sygnaturze Kp [...], będąc uprawnionym do wystawienia dokumentu w postaci wyciągu z protokołu posiedzenia poświadczył nieprawdę w tym dokumencie co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że w wyciągu z protokołu posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania potwierdził, że na oryginale protokołu znajdują się właściwe podpisy w sytuacji gdy protokół ten został podpisany przez niego dopiero w dniu 12 lutego 2021 roku, tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k.

Ponadto, na podstawie art. 41b § 1a ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych wniósł o zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego W. C. z chwilą wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie jest zasadny, przy czym przedstawione przez prokuratora dowody zgromadzone w prowadzonym dotąd postępowaniu przygotowawczym upoważniają do ustalenia następujących faktów.

Dział do spraw Wojskowych Prokuratury Rejonowej w O. prowadził za sygnaturą PR 4 Ds [...] śledztwo w sprawie przeciwko ppor. K. K. podejrzanemu o popełnienie przestępstw z art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i inne. W toku tego postępowania skierowano w dniu 21 stycznia 2021 r. o godz. 14.45 do Wojskowego Sądu Garnizonowego (WSG) w X. wniosek o zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Opisany wniosek został zarejestrowany pod sygnaturą Kp [...]. Zarządzeniem Prezesa WSG w X. z dnia 21 stycznia 2021 r. jako referent sprawy został wyznaczony sędzia ppłk W. C., zaś posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniosku wyznaczono na dzień 22 stycznia 2021 roku o godz. 11.00. W zarządzeniu zawarto również polecenie telefonicznego zawiadomienia przewodniczącego tj. sędziego C. o terminie posiedzenia, gdyż w dniu 21 stycznia 2021 r. nie był on obecny w siedzibie Wojskowego Sądu Garnizonowego w X..

Sekretarz sądowy B. L. w dniu 21 stycznia 2021 r. ok. godz. 15.10 podjęła próbę telefonicznego zawiadomienia sędziego ppłk W. C. o terminie posiedzenia, jednakże po wybraniu numeru telefonu służbowego użytkowanego przez ppłk C. usłyszała komunikat, iż abonent jest czasowo niedostępny. Następnie do sędziego W. C., na użytkowany przez niego adres [...], została wysłana wiadomość email z dnia 21 stycznia 2021 r. z godz. 15:22 informująca go o terminie posiedzenia. Nadto, w dniu 22 stycznia o godz. 7.53 do sędziego W. C. dodatkowo została wysłana wiadomość sms powiadamiająca o terminie i godzinie posiedzenia.

W związku z brakiem pewności czy informacja o terminie posiedzenia dotarła do pełniącego dyżur aresztowy sędziego ppłk W. C. i stawi się on w tym dniu do pracy w Wojskowym Sądzie Garnizonowym w X., Prezes WSG X. ppłk J. J. w dniu 22 stycznia 2021 r. około godziny 9 przekazał sędziemu ppłk M. S. informację, iż w przypadku absencji sędziego C. zostanie on wyznaczony do rozpoznania sprawy Kp [...].

Sędzia ppłk W. C. przyszedł w dniu 22 stycznia 2021 roku do Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. po godzinie 10.40. Niezwłocznie po jego przybyciu pracownik sekretariatu przedłożył mu akta sprawy PR 4 Ds [...]. Posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniosku o zastosowanie wobec ppor. K. K. środka

zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania rozpoczęło się o godzinie 11.00. Około godziny 11.18 posiedzenie zostało przerwane do 14.15 z uwagi na konieczność zapoznania się przez sędziego z materiałami postępowania PR 4 Ds [...], na którą to czynność, jak twierdził, nie miał dostatecznie dużo czasu. O godzinie 14.15 wywołano ponownie sprawę. Po zadaniu kilku pytań podejrzanemu przez Sąd zostało ogłoszone postanowienie o zastosowaniu wobec ppor. K. K. tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Postanowienie to zostało ogłoszone ustnie. Decyzją sędziego W. C. postanowienie nie zostało sporządzone na odrębnym druku, tylko zostało zawarte w treści protokołu posiedzenia. O swojej decyzji nie informował wcześniej sekretarz sądowej B. L. protokolującej posiedzenie. Po opuszczeniu sali sądowej o godzinie 14.30 przez strony protokolant poprosiła sędziego o dokładne podyktowanie sentencji postanowienia oraz jego uzasadnienia. Sędzia C. dyktował postanowienie do protokołu, z którego miał być sporządzony wciąg do godziny 14.38. B. L. niezwłocznie sporządziła wyciąg z protokołu i przedłożyła go sędziemu W. C. do podpisu. Sędzia polecił dokonać korekty wyciągu z uwagi na stwierdzone omyłki pisarskie, a następnie po przedłożeniu mu poprawionej wersji podpisał wyciąg. W tym czasie protokół posiedzenia nie był podpisany przez sędziego.

Po tych czynnościach, w dniu 22 stycznia 2021 r. o godzinie 15.00 podejrzanemu K. K. został doręczony wyciąg z protokołu posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania zawierający w/w postanowienie o zastosowaniu tego środka zapobiegawczego, co podejrzany potwierdził własnoręcznym podpisem i zapisem godziny 15:00.

O fakcie doręczenia podejrzanemu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania z przekroczeniem terminu określonego w art. 248 § 2 k.p.k. dowiedzieli się Prezes WSG X. ppłk J. J. , Zastępca Prezesa WSG X. ppłk K. B. oraz Zastępca Prokuratora Rejonowego w O. do Spraw Wojskowych płk T. J.. Po stwierdzeniu powyższego informacja została przekazana sędziemu ppłk W. C. celem podjęcia decyzji co do zwolnienia podejrzanego, gdyż zdaniem tych osób powinno to nastąpić ze względu na treść wskazanego wyżej przepisu. Ppłk C. uznał swoje zachowanie za prawidłowe, nie nakazał zwolnienia podejrzanego i wydał

polecenie jego osadzenia w Areszcie Śledczym w E. zlecając konwojowanie funkcjonariuszom Żandarmerii Wojskowej, po czym opuścił budynek WSG w X..

W związku z wątpliwościami prokuratora, co do prawidłowości pozostawiania podejrzanego w stanie pozbawienia wolności konwój do Aresztu Śledczego w E. realizowany przez Żandarmerię Wojskową został na polecenie prokuratora zawrócony do siedziby Działu do spraw Wojskowych Prokuratury Rejonowej w O. gdzie po przesłuchaniu podejrzanego i złożeniu przez niego wniosku o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 335 § 1 k.p.k. uchylono wobec podejrzanego tymczasowe aresztowanie i zastosowano wolnościowe środki zapobiegawcze. Ppor. K. K. został zwolniony o godzinie 18.31 w dniu 22 stycznia 2021 roku.

Ppłk W. C. opuścił budynek WSG X. w dniu 22 stycznia 2021 r. ok. godziny 15.15 zanim sekretarz sądowy B. L., która protokołowała przebieg posiedzenia Kp [...] przedłożyła mu do podpisu protokół posiedzenia. Następnie nie podpisał go w dniu 25 stycznia i nakazał naniesienie w jego treści poprawek. Ostatecznie protokół posiedzenia został podpisany przez ppłk W. C. dopiero w dniu 12 lutego 2021 r.

Analiza powyższych okoliczności, które zostały ustalone w sposób w istocie tożsamy z ustaleniami dokonanymi przez prokuratora nie pozwala jednak na konstatację, że w sprawie, której materiały przedstawiono wraz z wnioskiem, zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, czego wymaga art. 30 § 4 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2022, poz. 2250) dla decyzji o uchyleniu immunitetu sędziemu sądu wojskowego.

Przede wszystkim nie można podzielić stanowiska prokuratora, wyrażonego w opisie czynu pierwszego z przestępstw wskazanych we wniosku, jakoby ppor. K.K. był bezprawnie pozbawiony wolności w dniu 22 stycznia 2021 r. od godziny 14.45 do godziny 18.31. Teza taka, jak się wydaje, wynika z błędnej wykładni art. 248 § 2 k.p.k. w kontekście istnienia innej niż zatrzymanie podstawy do pozbawienia wolności, jaką jest postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania a także niedostrzeżenia relacji pomiędzy zatrzymaniem a tymczasowym aresztowaniem.

Zgodnie z treścią art. 248 § 1 k.p.k. zatrzymanego należy natychmiast zwolnić, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, a także jeżeli w ciągu 48 godzin od

chwili zatrzymania przez uprawniony organ nie zostanie on przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania; należy go także zwolnić na polecenie sądu lub prokuratora. Złożenie wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania wydłuża łączny możliwy czas zatrzymania, gdyż art. 248 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od 22 czerwca 2021 r. (Dz.U. poz. 1023) wskazuje, iż zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania albo nie ogłoszono mu tego postanowienia na posiedzeniu przeprowadzonym w sposób określony w art. 250 § 3b. Nadto, zgodnie z treścią art. 248 § 3 k.p.k. ponowne zatrzymanie osoby podejrzanej na podstawie tych samych faktów i dowodów jest niedopuszczalne.

Co do ostatniego zacytowanego przepisu nie ulega wątpliwości, że stanowi on przeszkodę ponownego zatrzymania na podstawie tych samych faktów i dowodów, a więc przeszkodę zastosowania instytucji określonej w art. 244 i 247 k.p.k., gdyż wynika to zarówno z wykładni językowej, jak i systemowej oraz funkcjonalnej. Chodzi mianowicie o to, by zatrzymanie, jako procesowa instytucja związana z pozbawieniem wolności osoby podejrzanej oraz podejrzanego, nie była wykorzystywana wielokrotnie, instrumentalnie na tej samej podstawie wobec tej samej osoby, a więc aby wszystkie niezbędne czynności procesowe wymagające udziału zatrzymanego na etapie postępowania przygotowawczego mogły być wykonane w czasie, jaki ustawodawca uznał za wystarczający, a zarazem przy wykorzystaniu takiego środka przymusu, który nie jest zarazem wynikiem decyzji niezawisłego sądu.

Regulacja zawarta w art. 248 § 3 k.p.k. nie dotyczy wszakże sytuacji, kiedy podstawą pozbawienia wolności jest postanowienie sądu o tymczasowym aresztowaniu. Należy zważyć, że postanowienie takie wydaje sąd w postępowaniu przygotowawczym na wniosek prokuratora wobec osoby zatrzymanej, ale także w sytuacji, kiedy podejrzany ukrywa się na tym etapie postępowania; postanowienie o tymczasowym areszcie wydaje także sąd z urzędu w postępowaniu sądowym w razie stwierdzenia podstaw do takiej decyzji. Może to mieć miejsce niezależnie od tego, czy oskarżony był wcześniej zatrzymywany i niezależnie od powodu tego zatrzymania. Postanowienie takie, co oczywiste, stanowi zatem zawsze samoistną

podstawę pozbawienia wolności, a zależność pomiędzy tymczasowym aresztowaniem, a zatrzymaniem (o ile poprzedzało tymczasowe aresztowanie) sprowadza się do obowiązku uwzględnienia okresu zatrzymania przy obliczaniu czasu trwania tymczasowego aresztu (art. 265 k.p.k.).

Z faktu, że art. 248 § 2 k.p.k. nakazuje zwolnić zatrzymanego, jeżeli, co do zasady, nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w ciągu 24 godzin, można wnioskować jedynie o takim obowiązku sądu prowadzącego postępowanie z wniosku prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania, jaki bezpośrednio wynika z przepisu. Można z niego zatem zarazem wywodzić, że w sytuacji wydania postanowienia o tymczasowym aresztowaniu w terminie określonym w tym przepisie, nie ma powodu do zwalniania zatrzymanego, pomimo, że podstawą dalszego jego pozbawienia wolności będzie postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, uwzględniające regulację z art. 265 k.p.k. W sytuacji natomiast, kiedy postanowienia o tymczasowym aresztowaniu nie wydano w ciągu 24 godzin od przekazania podejrzanego do dyspozycji sądu, istnieje obowiązek zwolnienia podejrzanego, ale nie ma przeszkód w zakresie dalszego postępowania w przedmiocie wniosku prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztu. Nic takiego nie wynika bowiem ani z art. 248 § 2 k.p.k., ani z żadnego innego przepisu.

Sąd, do którego skierowano wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania ma zatem obowiązek wniosek ten rozpoznać, oczywiście przy założeniu maksymalnej sprawności postępowania, tj. z założenia w czasie 24 godzin od przekazania podejrzanego, niemniej także później, nawet gdy okres dopuszczalnego zatrzymania zostanie przekroczony. Zwolnienie zatrzymanego nie ma bowiem wpływu na przebieg postępowania w przedmiocie wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztu. W sytuacji jednak, gdyby wniosek ten został uwzględniony, jego warunkiem jest odebranie od podejrzanego wyjaśnień (art. 249 § 3 k.p.k.). Przesłuchanie podejrzanego na posiedzeniu w przedmiocie tymczasowego aresztu nie jest przecież niemożliwe także wówczas, gdy zostanie on zwolniony w trybie art. 248 § 2 k.p.k.

W kontekście ustaleń faktycznych niniejszej sprawy oznacza to, że ppor. K. K. powinien być zgodnie z treścią art. 248 § 2 k.p.k. zwolniony w dniu 22 stycznia

2021 r. o godzinie 14.45, gdyż do tego czasu nie zostało mu doręczone postanowienie sądu o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Rzecz jednak w tym, że już wcześniej, a więc przed godziną 14.30 zostało wydane postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, które zostało podejrzanemu ogłoszone. Przed upływem dopuszczalnego terminu zatrzymania doszło zatem do wydania postanowienia o tymczasowym areszcie wobec ppor. K. K., a więc istniała faktyczna i prawna podstawa jego pozbawienia wolności, przy czym odpis tej podstawy, a więc postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, doręczono podejrzanemu o godzinie 15.00. Choć więc w postępowaniu prowadzonym przez sąd, który obsadzał sędzia W. C., doszło do naruszenia art. 248 § 2 k.p.k., naruszenie to zostało sanowane już 15 minut po jego dokonaniu. W zaistniałej sytuacji faktycznej modelowo powinno dojść do zwolnienia podejrzanego o godzinie 14.45, a następnie do jego ponownego osadzenia na podstawie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Można założyć, że w sytuacji odpowiedniego przygotowania dokumentacji niezbędnej do osadzenia, o godzinie 14.45 powinny być gotowe zarówno nakaz zwolnienia podejrzanego, jak i dokumentacja związana z jego ponownym osadzeniem na podstawie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu. Tak jednak nie było, co nie oznacza, że nie istniała podstawa pozbawienia wolności podejrzanego, gdyż podstawa ta istniała i powstała przed upływem terminu, o którym mowa w art. 248 § 2 k.p.k. W konsekwencji ppor. K. K. nie był pozbawiony wolności bez podstawy prawnej, gdyż w czasie 15 minut pomiędzy upływem okresu z art. 248 § 2 k.p.k., a doręczeniem mu postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, w obrocie prawnym funkcjonowało już postanowienie o zastosowaniu wobec niego najsurowszego środka zapobiegawczego – jak wyżej wskazano, miało to miejsce od co najmniej godziny 14.30. Można zatem w realiach niniejszej sprawy mówić jedynie o formalnym naruszeniu art. 248 § 2 k.p.k., nie zaś o bezprawnym pozbawieniu wolności ppor. K. K. od godziny 14.45, zwłaszcza do 18.31, na którą wskazał prokurator. Od godziny 15.00, a więc od doręczenia postanowienia o tymczasowym areszcie, do którego zastosowania nie było przeszkód procesowych, podejrzany K. K. był pozbawiony wolności przy uwzględnieniu w ogóle wszystkich niezbędnych, zarówno formalnych, jak i materialnych rygorów procesowych, a więc na podstawie

wydanego, jak i doręzonego już postanowienia o tymczasowym aresztowaniu. Uwzględniając powyższe nie sposób zatem stwierdzić, by istniało dostateczne prawdopodobieństwo popełnienia przez sędziego W. C. przestępstwa, o którym mowa w pkt. I wniosku prokuratora. W tych okolicznościach, a więc po doręczeniu podejrzanemu postanowienia o tymczasowym areszcie, nie było podstawy do zwolnienia go z powodu uchybienia terminu z art. 248 § 2 k.p.k. i obawy zarówno kierownictwa sądu, jak i prokuratora były nieuzasadnione.

Ubocznie należy tylko zaznaczyć, że Sąd Najwyższy miał w polu widzenia judykaty, w których rozważana była procesowa kwestia samego istnienia orzeczeń wydawanych w postępowaniu karnym, np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 marca 2022 r., I KZP 8/21; z 19 stycznia 2012 r., I KZP 19/11. Należy jednak uznać, że kwestia istnienia procesowej określonej decyzji procesowej może być jedynie przedmiotem rozważań w postępowaniu, w którym decyzja ta została wydana. W jakimkolwiek innym postępowaniu, o ile określona decyzja nie została zakwestionowana w trybie instancyjnym lub nadzwyczajnym podważaniu jej sprzeciwia się zasadna pewności obrotu prawnego. W sytuacji zatem, kiedy co do postanowienia Wojskowego Sądu Garnizonowego w X. z 22 stycznia 2021 r., Kp [...], nie wydano orzeczenia w sądzie odwoławczym stwierdzającego, że postanowienie to nie istnieje, względnie, nie wzruszono go w innym trybie, należy domniemywać, że zostało wydane, przy czym jak już wyżej wskazano, ogłoszono je i doręczono podejrzanemu ze stosownymi pouczeniami o dostępnych środkach zaskarżenia.

Nie można zgodzić się z prokuratorem również w zakresie wniosku co do czynu z pkt. II, pomimo że fakty, które prokurator miał w polu widzenia należy zaakceptować. Nie ulega zatem wątpliwości, że protokół posiedzenia w przedmiocie tymczasowego aresztowania nie był podpisany przez sędziego W. C. w dniu 22 stycznia 2021 r. przed godziną 15.00, kiedy była sporządzana dokumentacja niezbędna do osadzenia podejrzanego K. K. w tymczasowym areszcie, gdyż protokół ten sędzia podpisał dopiero 12 lutego 2021 r. Należy jednak przede wszystkim wskazać, że zamieszczenie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu w protokole posiedzenia było zgodne z prawem procesowym, co zresztą wynika wprost np. z art. 113 k.p.k. Poza tym, według § 33 ust. 1 pkt 4

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 27 lutego 2006 r. w sprawie organizacji sądów wojskowych oraz ustalenie regulaminu wewnętrznego urzędowania tych sądów (Dz. U. z 2021 r., poz. 1455) do obowiązków przewodniczącego posiedzenia należy m.in. spowodowanie, aby protokół został podpisany bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia, a w wyjątkowych przypadkach - najpóźniej w ciągu trzech dni po zakończeniu posiedzenia. Z przedstawionych akt postępowania nie wynika, aby zaistniały jakiegokolwiek obiektywne przeszkody do niezwłocznego podpisania protokołu, jednak niedokonanie tej czynności przez 3 dni nie może być uznane za stan niezgodny z prawem. Konstatacja ta dotyczy oceny sytuacji z czasu wystawiania dokumentów niezbędnych do osadzenia podejrzanego K. K.. O ile za zgodny z prawem należy uznać brak samego podpisu w protokole, to jednak nie ulega wątpliwości, że poświadczenie podpisem przez sędziego W. C. tego, że oryginał protokołu jest podpisany stanowi poświadczenie okoliczności, która faktycznie nie miała miejsca, a więc poświadczenie nieprawdy, co od strony formalnej wypełnia znamiona przedmiotowe i podmiotowe czynu z art. 271 § 1 k.k.

Przy ocenie tej okoliczności należy jednak uwzględnić przede wszystkim to, że wcześniej, a więc przed sporządzeniem i doręczeniem dokumentacji niezbędnej dla osadzenia podejrzanego wydana została decyzja o jego tymczasowym aresztowaniu i decyzja ta została utrwalona w postaci postanowienia zamieszczonego w protokole. Pomimo, że z zeznań świadka B. L. wynika, że w protokole w zakresie treści postanowienia doszło do modyfikacji, niemniej nie wiadomo jakie to były modyfikacje, a więc nie można w sposób pewny ustalić, że miały one charakter merytoryczny i doniosły z punktu widzenia treści postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Jeżeli tak, to należy przyjąć za pewne, że w zakresie merytorycznym odpis postanowienia doręczony odpowiadał postanowieniu, które znajdowało się w protokole. Okoliczność ta nie może być pominięta przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu objętego wnioskiem prokuratora.

W sytuacji zatem, kiedy posiedzenie faktycznie odbyło się, czego nikt nie kwestionuje, na tym posiedzeniu zostało ogłoszone podejrzanemu, a następnie doręczone postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, którego treść od strony merytorycznej, co trzeba przyjąć w braku odmiennych, pewnych

dowodów, odpowiadała treści postanowienia ogłoszonego, nie ulega wątpliwości, że odpis postanowienia obejmował swoim zakresem wolę sądu, jako organu procesowego stosującego areszt. Do podpisania protokołu nie doszło na etapie wydawania dokumentacji, choć powinno, niemniej poświadczenie, że podpis został złożony było wymogiem formalnym osadzenia podejrzanego, a więc wykonywania środka przez odpowiednie służby. Uwzględniając zatem te okoliczności, przy rozważeniu pozostałych kryteriów oceny społecznej szkodliwości czynu, wymienionych w art. 115 § 2 k.k., należało uznać, że jedynie naruszenie formalnych elementów związanych z dokumentacją o osadzeniu podejrzanego nie może prowadzić do konkluzji o tym, że zachowanie takie przekracza znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu, co jest niezbędne do potraktowania go jako przestępstwo (art. 1 § 2 k.k.). Od strony merytorycznej podstawa do osadzenia podejrzanego niewątpliwie istniała.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Ubocznie można tylko zaznaczyć, że powyższe stanowisko dotyczy oceny zachowań W. C. z punktu widzenia traktowania ich jako przestępstw. Niewątpliwie zachowania te, związane choćby z problemami z kontaktem z sędzią W. C. po wpłynięciu wniosku prokuratora, a w konsekwencji utrudnieniami związanymi z organizacją samego posiedzenia tak, by rozstrzygnięcie i czynności techniczne mogły nastąpić bez perturbacji procesowych, wskazują na naruszenie obowiązków służbowych, jednak odpowiedzialność za nie powinna nastąpić ewentualnie w reżimie odpowiedzialności dyscyplinarnej, nie zaś karnej.

[SOP]

[ł.n]